

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: Y. J.,
státní příslušnost Čínská lidová republika
toho času neznámého pobytu
zastoupena Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem
sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek-Místek

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-102/ZA-
ZA11-LE26-R2-2016, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra České republiky se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám advokáta Mgr. Ondřeje Nováka do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-102/ZA-ZA11-LE26-R2-2016 žalovaný zastavil řízení ve věci žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“). V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že provedenou pobytovou kontrolou bylo zjištěno, že se žalobkyně nezdržuje na nahlášené adrese pobytu. Žalovaný se proto obrátil s dotazem na místo pobytu žalobkyně na jejího právního zástupce, který však místo pobytu žalobkyně ani ve stanovené lhůtě ani později žalovanému nesdělil. S ohledem na dosud zjištěný stav věci nelze dle názoru žalovaného o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout, neboť je zřejmé, že je třeba provést s žalobkyní doplňující pohovor ke zjištění skutečnosti v souvislosti s posouzením vhodnosti využití možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně a také za účelem zjištění aktuální situace, neboť poslední správní úkon s žalobkyní proběhl 9. 3. 2017, tedy bezmála před čtyřmi lety.
2. Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které shrnula dosavadní průběh správního řízení ve věci své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou na území České republiky podala dne 4. 2. 2016. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018 č. j. OAM-102/ZA-ZA11-VL13-2015 tak, že jí žádnou z forem mezinárodní ochrany neudělil. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 31 Az 8/2018-207 ze dne 2. 10. 2019 pro jeho nepřezkoumatelnost podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*s.ř.s.*“). Uvedený rozsudek nabyt právní moci dne 29. 10. 2019 a od té doby žalovaný neprovedl žádné úkony k zajištění potřebných informací k vydání nového rozhodnutí. Jeho jedinou „*aktivitou*“ bylo „*vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí ve správním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dle § 27 odst. 2 zákona o azylu*“ ze dne 30. 4. 2020, 3. 8. 2020, 2. 11. 2020 a 10. 2. 2021. Jestliže žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí potřebu provést s žalobkyní pohovor, pak žalobkyně namítala, že v ČR již žije řadu let, není v kontaktu s rodinou či přáteli v Číně, a proto není objektivně schopna podat informace o aktuální politické situaci či ochraně lidských práv. Bylo naopak povinností žalovaného, aby si takové informace obstaral z poměrně snadno dostupných zpráv o zemi původu žalobkyně a vydal rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany několik dní po nabytí právní moci zrušujícího rozsudku. Tvrzení žalovaného, že chtěl s žalobkyní provést doplňující pohovor je účelové, neboť povinnosti, které mu byly uloženy v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, spočívaly ve zjištění aktuálních informací o stavu v zemi původu žalobkyně a v řádném odůvodnění rozhodnutí o její žádosti. Žalobkyně dále poukázala na to, že její případ není ani věcně ani právně složitý a že v roce 2020 nebyl podán velký počet žádostí, který by zahltil systém žalovaného. Skutečnost, že se žalobkyně nedostavila 20. 11. 2020 k prodloužení svého průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, odůvodňuje velmi špatným psychickým stavem v důsledku extrémně dlouhého řízení. V závěru své žaloby žalobkyně uvedla, že její právní zástupce dne 25. 2. 2021 žádal žalovaného o okamžité vydání rozhodnutí. Před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nebyl právní zástupce vyrozuměn o možnosti

prostudovat správní spis a žalovaný činil obstrukce ohledně jeho možnosti nahlížet do správního spisu žalobkyně. Podle žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím porušil zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, v jeho ustanoveních § 2, § 3, § 4 odst. 1, 2 a 4, § 6, § 34 odst. 2, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3. Zároveň také porušil ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, čl. 3 Úmluvy proti mučení a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobkyně také poukázala na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-553/17, A. T. proti Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, na základě něhož požadovala, aby soud sám nahradil rozhodnutí správního orgánu svým rozhodnutím, jímž žalobkyni přizná mezinárodní ochranu ve formě azylu. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby napadeného rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné, mj. odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byl vázán a na základě něhož měl přistoupit k opětovnému posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a předvolat ji k doplňujícímu pohovoru zaměřenému na zjištění skutečností v souvislosti s posouzením vhodnosti využít možnosti vlastního přesídlení a za účelem zjištění aktuální situace. Pokud právní zástupce žalobkyně poukazoval na neúměrnou délku správního řízení, mohl využít možnosti opatření proti nečinnosti, což ovšem neučinil, a žalovaný proto námitku ohledně průtahů ve věci vydání rozhodnutí považuje jako nedůvodnou. Tím, že se žalobkyně nezdržuje na adrese hlášeného pobytu, neplnila si své povinnosti uložené jím zákonem o azylu a žalovaný má za to, že řízení bylo zastaveno v souladu s ust. § 25 písm. j) zákona o azylu.
4. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 4. 2. 2016 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a následně dne 10. 2. 2016 poskytla údaje k této žádosti. Sdělila, že se narodila v provincii Henan na území Čínské lidové republiky. Je státní příslušnicí Číny, hlásí se k chanské národnosti a je schopna se dorozumět v čínském jazyce. Dále uvedla, že se hlásí ke křesťanské náboženské skupině Chongsheng a nemá žádné politické přesvědčení. Je svobodná a bezdětná. Dále žalobkyně popsala průběh své cesty z vlasti do České republiky a uvedla, že cestovala vlakem do Pekingu a odtud letecky přes Moskvu do Prahy. Konstatovala, že v minulosti v žádném státě nepodala žádost o mezinárodní ochranu a ani nepobývala ve státech Evropské unie. Uvedla, že žádá o udělení mezinárodní ochrany kvůli náboženským svobodám. V Číně nemůže mít stabilní práci a obává se, že tam ani nemůže přežít, neboť hlavní úhel pohledu vlády v Číně je ateismus a křesťané jsou pronásledováni. Dále se správního řízení vyplynulo, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 25. 5. 2016. V něm uvedla, že v roce 2014 nastoupila na vysokou školu a od roku 2013 již neviděla své rodiče. Vycestovat se rozhodla počátkem roku 2016, protože v roce 2013 policie zatkla její rodiče a ona se bála, že ji policie také uvěznění, neboť je křesťanka. Chtěla vycestovat právě do České republiky, neboť na internetu a na sociálních sítích dostala kontakt na jednoho člověka, který jí nabídl pomoc, aby mohla vycestovat ze země. Žalobkyně přesně nevěděla, o jakého člověka se jednalo. V České republice nemá žádné příbuzné ani známé, později se v kostele seznámila s lidmi, kteří se stali jejími přáteli. Vízum do České republiky si vyřídila někdy v lednu, v té době již měla vlastní cestovní doklad. Vízum si vyřizovala osobně a zprostředkovatel ji doprovázel. Do žádosti o udělení víza uvedla, že cílem její cesty je

turistika. Dále uvedla, že je křesťanka, a proto jí také hrozilo zatčení jako jejím rodičům. Tyto skutečnosti neuvedla při podání žádosti o vízum, protože se bála zatčení. Uvedla, že neví, kolik stál poplatek za vyřízení víza pro cestu do České republiky, celkově zprostředkovateli zaplatila 65 000 jüanů. K průběhu cesty uvedla, že cestovala se svými dvěma kamarádkami, s nimiž předtím bydlela. Při letištní kontrole měla velký strach, kladli jí otázky a sdělovali podmínky pro cestu, ale jiné problémy s vycestováním neměla. Uvedla, že v Číně nemohla praktikovat své náboženství a zpívat náboženské písně. Hlavním důvodem, proč opustila svoji vlast, bylo to, že chce svobodně vyznávat svoji víru. Dále uvedla, že poté, co ji propustili ze studia, vykonávala příležitostně práce v malých restauracích. Bylo to však nelegální a ona se bála, že ji někdo udá policii. Doplnující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 15. 11. 2016. V jeho průběhu žalobkyně uvedla, že se hlásí k církvi Chongsheng, církvi znovuzrození. Základem víry této církve je vyznání hříchů, obrácení, znovuzrození a spasení. Členové této církve věří v Pána Ježíše Krista a čtou bibli. O dalších církvích toho prý příliš nevěděla. Nevěděla ani, kolik má její církev členů a ve kterých zemích je rozšířena. Sama se členkou této církve stala v roce 2014. Svoji příslušnost nemůže prokázat křestním listem, protože při křtu nepotřebují křestní list, ale musí dojít k spasení, aby mohli být pokřtěni. Proto, aby mohla být spasena, se musela účastnit takzvaných setkání života, během kterých jim kazatel vyprávěl o životě Ježíše, zvláště o tom, že zemřel na kříži, aby zachránil lidstvo. K přijetí do této církve postačí dle žalobkyně ochota účastnit se setkání. Následně sdělila, že byla pokřtěna v listopadu 2014 a od té doby se nehlásila k žádné jiné církvi ani náboženství. K otázce, proč se obrátila právě k této církvi, uvedla, že její rodiče jsou věřící a tuto církev zná od malička. Viděla rovněž boží požehnání, kterého se dostalo její rodině. V roce 2014 čínská policie pronásledovala její rodiče a přišli k nim na domovní prohlídku. Přišli rovněž do školy, kam žalobkyně chodila a vyhrožovali jí a zastrašovali a ona neměla žádného člověka, který by se jí zastal. Dále uvedla, že členem této církve se může člověk stát pouze na základě vlastního rozhodnutí v dospělém věku. Ve své vlasti vyznávala svou víru tak, že kázala evangelium a domů k nim chodili kazatelé na setkání. Členové této církve se scházeli tajně u žalobkyně doma v bytě. Dále uvedla, že policie u nich provedla domovní prohlídku v dubnu 2013. Dále sdělila konkrétní podrobnosti týkající se jednotlivých ceremonií v jejich církvi. Uvedla, že jejich víra je v souladu s čínskou ústavou, je tudíž legální, ale čínská vláda se k nim nechová podle ústavy, která zaručuje náboženskou svobodu. Žalobkyně rovněž uvedla, že ví o zkušenostech spoluvěřících, kteří byli zatčeni, byli bití a mučeni a je nepochybné, že v Číně jsou věřící pronásledováni. Vzpomenula rovněž, že ve škole jí řekli, že její rodiče hledá policie, a to z politických důvodů a že je dcera lidí, kteří se provinili proti politickému systému a pokud by někdo takový umřel, vůbec nic se neděje. Dále uvedla, že policie hledala její rodiče od dubna 2013. V té době přišli policisté do mnoha křesťanských rodin, někteří křesťané zmizeli beze stopy, některým policisté vyloupili jejich domovy. Žalobkyně naposledy viděla svoje rodiče v dubnu 2013, neboť od tohoto data se již domů nevrátili. Žalobkyně měla problémy se státními orgány své vlasti kvůli své víře. Policisté prohledávali jejich byty, aniž by k tomu měli povolení, potom přišli ještě 2× a odnesli peníze, které žalobkyně měla od své babičky na živobytí. Uvedla, že v souvislosti s její vírou nebyla nikdy zadržena policií. V případě návratu do vlasti se obává, že by ji našli a zatkli.

5. Rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018 č. j. OAM-102/ZA-ZA11-VL13-2015 žalovaný mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu žalobkyni neudělil. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí včasnou žalobu, o které rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 2. 10. 2019 č. j. 31 Az 8/2018-207 tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud se závěry napadeného rozhodnutí žalovaného nesouhlasil z následujících důvodů:

- žalobkyně sice přiznala, že při vycestování z Číny uvedla ve své žádosti o turistické vízum nepravdivé skutečnosti, nicméně tyto nepravdivé informace a doklady se nijak netýkají jejího azylového příběhu. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobkyně při následném pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany tuto skutečnost nijak nezapírala,
- krajský soud nemohl přisvědčit názoru žalovaného vyslovenému při posuzování podmínek daných ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy posuzování odůvodněnosti strachu žalobkyně z pronásledování z důvodu náboženství při jejím návratu do země původu. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště,
- žalobkyně ve svém pohovoru konstatovala, že její rodiče, příslušníci církve Chongsheng, byli zatčeni a poté policie vtrhla do jejich domu, ukradla jí a její sestře peníze, které měly na živobytí a následně se žalobkyně ve škole stala obětí šikany právě proto, že její rodiče vyznávali křesťanskou víru. Ze školy pak byla z těchto důvodů následně propuštěna. Lze tedy konstatovat, že již na základě těchto skutečností je možno dovodit přiměřenou pravděpodobnost toho, že v budoucnu by žalobkyně mohla být vystavena jednání představujícímu pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu, které uvádí, že „*Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování*“,
- žalovaný svůj závěr o neexistenci odůvodněných obav žalobkyně z pronásledování odůvodnil de facto pouze zpochybněním některých tvrzení žalobkyně, aniž by je však konfrontoval s informacemi ze zpráv o zemi původu. Žalovanému tak lze vytknout, že v napadeném rozhodnutí neprovedl hodnocení okolností sdělených žalobkyní a to na podkladě informací o zemi původu. Bylo namíste posoudit situaci žalobkyně dle čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 - 129, v němž je uvedeno, že je „*v každém takovém případě nutno pečlivě posuzovat, zda konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí dosáhly jednotlivě či ve svém souhrnu (kumulativně) takové intenzity, aby je bylo možno považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu*“. Sám žalovaný přitom ve správním řízení zcela nezpochybňoval, že příslušníci některých křesťanských církví

jsou v Číně pronásledováni. Přitom by se očekávalo, že žalovaný provede hodnocení církve, k níž se žalobkyně hlásí, s následným hodnocením vztahu státních orgánů Číny k její ideologii a členům,

- s ohledem na shora vzpomínané ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice lze tak připustit, že žalobkyně mohla mít odůvodněné obavy z pronásledování pro příslušnost k tvrzené náboženské skupině, přičemž tato skutečnost nebyla v průběhu správního řízení ničím vyvrácena. Zákon o azylu ani kvalifikační směrnice nevyžaduje, aby se žadatel o azyl opakovaně vystavoval fyzickému násilí a psychickému nátlaku pro vyznání své víry, aby následně mohl být úspěšný se svojí žádostí o mezinárodní ochranu,
- krajský soud se dále nemohl ztotožnit s názorem žalovaného, dle něhož žalobkyně mohla k řešení své situace využít možnost vnitřního přesídlení v rámci Číny ve smyslu ust. § 2 odst. 7 zákona o azylu a čl. 8 kvalifikační směrnice. Žalovaný v napadeném rozhodnutí toto svoje tvrzení řádně nezdůvodnil a z jeho rozhodnutí tedy není vůbec zřejmé, z čeho dovozuje, že jsou v daném případě podmínky pro aplikaci tohoto institutu splněny,
- žalobkyně spatřovala důvody pro udělení doplňkové ochrany v tom, že překročila povolenou dobu pobytu v zahraničí a v případě jejího návratu do Číny jí hrozí nebezpečí vážné újmy, tedy mučení, nelidské či ponižující zacházení, či trestání. Případá v úvahu i hrozba usmrcení žalobkyně, a to nikoli ve formě uložení trestu smrti, nýbrž faktického usmrcení bez předchozího formálního procesu. Tyto obavy považovala za důvodné, neboť velké množství irelevantních důvěryhodných zdrojů uvádí, v Číně po návratu žadatelů o mezinárodní ochranu jsou tito vězněni a mučeni. Připomenula k tomu, že žalovaný nepřeložil důkazní materiály poskytnuté žalobkyni a využil pouze omezené množství důkazních prostředků a rozhodně se nevypořádal s otázkou, zda jsou podobné obavy liché či nikoliv. K tomu krajský soud konstatoval, že se žalovaný s touto námitkou v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal. Je totiž zřejmé, že si žalovaný neobstaral žádnou zprávu o zemi původu, která by se blíž zabývala otázkou, zda jsou neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po svém návratu do Číny v nějakém ohrožení. Žalobkyně přitom v průběhu soudního řízení předložila celou řadu dalších důkazů, kterými vyvracela tvrzení žalovaného a z kterých vyplývaly problémy, jež mohou vzniknout neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří se vrací zpět do Číny,
- v této souvislosti krajský soud rovněž přisvědčil žalobní námitce vytykající žalovanému, že nezajistil překlad dokumentů, které žalobkyně na obhajobu svých tvrzení v průběhu správního řízení předkládala. Žalovaný k tomu pouze obecně konstatoval, že se nejedná o dokumenty, které by se vztahovaly přímo osobě žalobkyně a že tudíž nemohou přinést nic nového nad rámec informací obstaraných žalovaným. S tímto názorem se nelze ve vazbě na shora uvedené ztotožnit. Přitom podklady, které obstaral na obhajobu svých názorů sám žalovaný, nedaly v žádném případě dostatečnou odpověď na to, zda žadatelům o mezinárodní ochranu v případě jejich návratu do Číny hrozí či nehrozí nějaké nebezpečí. Lze uvést, že žalovaný se této otázce věnoval pouze v základní rovině a jeho závěr, že tyto osoby nejsou vystaveny systematickému týrání, včetně zadržování a špatného zacházení, nelze považovat za objektivní. Žalobkyně přitom sama v průběhu správního řízení

upozornila na důkazy, z nichž dle jejího názoru zřetelně vyplývalo, že závěry žalovaného přinejmenším zpochybňují nebo dokonce i vyvracejí,

- shora naznačené nedostatky odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí tak způsobily, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, proto je krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude vázán shora vysloveným právním názorem ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. Bude tedy na žalovaném, aby odstranil nedostatky správního řízení, které jsou mu krajským soudem vytýkány. K tomu bude nezbytné, aby si obstaral aktuální informace o zemi původu žalobkyně, z nichž bude moci vycházet při posuzování její žádosti o udělení mezinárodní ochrany a konkrétních námitek v žalobě obsažených. Jeho povinností rovněž bude provést test „reálného nebezpečí“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č.j. 2 Azs 71/2006-82) a posoudit, zda žalobkyni v případě návratu do Číny nehrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Dále krajský soud podotkl, že podkladem pro nově otevřené správní řízení budou i závěry plynoucí ze Zprávy Veřejné ochránkyně práv ze dne 31. 10. 2018 a navazující Závěrečné stanovisko ze dne 21. 6. 2019, které byly výsledkem šetření Veřejné ochránkyně práv ve věci neudělení mezinárodní ochrany státním příslušníkům Čínské republiky hlásícím se ke křesťanskému vyznání. Dále krajský soud rovněž připoměl, že k obdobným závěrům, jaké byly vysloveny shora, dospěl i Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích – sp. zn. 9 Azs 39/2019 a 9 Azs 125/2019. Na závěry tam vyslovené proto zdejší soud plně odkazuje.

6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že od nabytí právní moci výše citovaného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové dne 2. 10. 2019 neprovedl žalovaný žádný další procesní úkon kromě opakovaných vyrozumění o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí. Dne 26. 1. 2021 požádal Odbor cizinecké policie, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje o prověření místa faktického pobytu žalobkyně. Podáním ze dne 4. 2. 2021 tento policejní orgán sdělil žalovanému, že dne 29. 1. 2021 byla provedena pobytová kontrola na adrese X ve věci pobytu žalobkyně. Tímto šetřením bylo zjištěno, že se jedná o deseti patrový dům, jméno žalobkyně bylo vyznačeno na domovní schránce s dalšími jmény a domovní zvonek byl označen pouze jménem H. Na zvonění na tento zvonek nikdo nereagoval. Dne 31. 1. 2021 v 13:10 hodin byla provedena další kontrola, při níž bylo hovořeno s domovníkem, který uvedl, že by se v domě měli nacházet cizí státní příslušníci, kteří by mohli být čínské státní příslušnosti a měli by bydlet v X. patře v bytě č. X, kolik osob a o jaké se jedná, neví. Při kontrole v bytě byla zastižena paní M. L., nar. X, státní příslušnost Čína, která uvedla, že v bytě bydlí sama a že zde žalobkyně bydlela asi do října; kde se nyní nachází, netuší.

7. Přípisem ze dne 10. 2. 2021 požádal žalovaný právního zástupce žalobkyně o sdělení adresy jejího aktuálního pobytu. Na tuto žádost reagoval právní zástupce žalobkyně podáním ze dne 15. 2. 2021, jímž požadoval prodloužení lhůty do 15. 4. 2020 (pozn. soudu právní zástupce žalobkyně nepochybně mýlil datum 15. 4. 2021) k požadovanému sdělení. Na tuto žádost mu žalovaný odpověděl, že lhůtu prodlužuje o dva týdny, tedy do 1. 3. 2021, což považuje za přiměřené. Dne 25. 2. 2021 právní zástupce žalobkyně doručil žalovanému výzvu k vydání rozhodnutí ve věci a urgenci k umožnění nahlížení do spisu; adresu pobytu žalobkyně tímto podáním nesdělil.

8. Dne 3. 3. 2021 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v jehož odůvodnění popsal provedenou pobytovou kontrolu žalobkyně a uzavřel, že jsou dány podmínky pro zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. j) zákona o azylu. Dále v odůvodnění uvedl, že s ohledem na základě dosud zjištěného stavu věci nelze o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout, neboť aktuálně shromážděné podklady neumožňují zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
9. Podle § 25 písm. j) zákona o azylu se řízení zastaví, nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
10. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalovaný proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 10. 2019 nepodal kasační stížnost, lze tedy mít za to, že s jeho závěry souhlasil. Právním názorem tohoto soudu je žalovaný vázán podle ust. § 78 odst. 5 s.r.s. Zásadním závěrem krajského soudu byla povinnost žalovaného, aby odstranil nedostatky správního řízení, které mu byly v jeho odůvodnění vytýkány. Co se týče doplnění dokazování, byl tímto rozsudkem žalovaný zavázán, aby si obstaral aktuální informace o zemi původu žalobkyně k posouzení její žádosti a provést tzv. test reálného nebezpečí a posoudit, zda v případě nuceného návratu do Číny hrozí žalobkyni nebezpečí vážné újmy ve formě mučení, ponižujícího zacházení či trestání. Jinými slovy žalovaný byl povinen přezkoumatelným způsobem odůvodnit udělení či neudělení azylu žalobkyni ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14b téhož zákona. K tomu rozhodně není nezbytný další doplňující pohovor s žalobkyní, který v napadeném rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že je nezbytný pro zjištění skutečnosti v souvislosti s posouzením vhodnosti využití možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně. K tomuto problému se žalobkyně v průběhu správního řízení jasně vyjádřila tak, že by bylo naprosto neúčelné, jelikož pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku k otázce možnosti přesídlení žalobkyně v rámci Číny výslovně uvedl, že toto tvrzení žalovaný řádně neodůvodnil a že z napadeného rozhodnutí není vůbec zřejmé, z čeho žalovaný dovozuje aplikovatelnost tohoto institutu. Možnost využití přesídlení žalobkyně v rámci území země jejího původu by mohla být odůvodněna toliko objektivními a nestrannými zprávami o Čínské lidové republice a nikoliv dalším pohovorem s žalobkyní. Podle napadeného rozhodnutí dalším důvodem nezbytnosti doplňujícího pohovoru je „*zjištění aktuální situace*“. Toto tvrzení je poněkud absurdní za situace, kdy žalobkyně zemí původu opustila počátkem roku 2016 a měla by o současných poměrech vypovídat po více než pěti letech. Bylo tedy na žalovaném, aby si opatřil nejaktuálnější informace o zemi původu žalobkyně z uznávaných zdrojů, pakliže to považoval pro opětovné rozhodnutí o žádosti žalobkyně za nezbytné.
11. Z výše citovaného ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu vyplývají dvě podmínky, za kterých žalovaný může zastavit řízení ve věci žádosti žadatele o mezinárodní ochranu. První podmínkou je to, že nelze zjistit místo pobytu tohoto žadatele a druhou nezbytnou podmínkou pak je, že na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout. Obě tyto podmínky musejí být naplněny současně, přičemž první podmínka v projednávané věci naplněna bezesporu byla. Žalovaný provedl dostatečné šetření v místě hlášeného pobytu žalobkyně, která tím, že se v tomto místě pobytu již nezdržuje a nezdržovala ani nenahlásila žádné jiné místo pobytu, hrubě tak porušila povinnosti uložené jí zákonem o azylu. Druhá podmínka však dle názoru zdejšího soudu naplněna rozhodně nebyla, neboť, jak shora uvedeno, žalovaný mohl ve věci samé rozhodnout i bez uskutečnění doplňujícího

pohovoru se žalobkyní. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné v nedostatku důvodů rozhodnutí; proto jej krajský soud pro vady řízení bez jednání tímto rozsudkem v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

12. Krajský soud dodává, že návrhu právního zástupce žalobkyně, aby soud rozhodl ve věci samé o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, vyhovět nemohl, neboť v této věci šlo o přezkoumání podmínek zastavení řízení, tedy rozhodnutí procesního charakteru.
13. O návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku její žalobě krajský soud nerozhodoval, když tímto rozsudkem rozhodl o žalobě samotné.
14. V souladu s ust. § 60 s.ř.s. byl žalovaný zavázán k zaplacení náhrady nákladů žalobkyně k rukám jejího právního zástupce ve výši 4 114 Kč představující odměnu za jeden úkon právní služby po 3 100 Kč a jeden režijní paušál po 300 Kč v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. d) a ust. § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, a to vše navýšeno o 21% DPH ve výši 714 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 5. května 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce